

www.e-rara.ch

Innocentia vindicata

Sfondrati, Celestino

Typis ejusdem Monasterij S. Galli, Anno M.DC.XCVIII. [1698]

Stiftsbibliothek St. Gallen

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-102884>

§. VIII. Beatissimam virginem esse immaculatè conceptam, [...].

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

§. VIII.

Beatissimam Virginem esse Immaculatè conceptam, varijs rationibus ex S. Thoma desumptis probatur.

S U M M A R I A.

1. *Non constat, Beatam Virginem peccato originali fuisse inquinatam; ergo dicendum est, non fuisse inquinatam.*
2. *Beata Virgo tantâ puritate nitere debuit, quantam Deus conferre potuit puræ creaturæ; ergo caruit originali peccato.*
3. *Beata Virgo plus à DEO dilecta, quàm reliquæ creaturæ omnes, ergo fuit præservata, ne peccato originali succumberet.*
4. *Si cui daretur potestas, Matrem eligendi, mallet incorruptam, quàm corruptam, & semel infamem.*
5. *Si ex nostro arbitrio penderet, nemo non illam à peccato originali præservaret; ergo multo magis præservavit eam Deus.*
6. *Dispensavit Deus cum Beata Virgine in legibus, quæ minus decebant; ergo multò magis in lege originalis peccati.*
7. *Eadem rationes, quibus Sancti Patres probant Virginis Corpus fuisse à corruptione, vermibus & cineribus præservatum, magis probant pro incorruptione animæ.*
8. *Non constat ex Sacris Litteris, esse ream, ergo censenda est innocens.*
9. *Nullus effectus, nullumq; signum originalis peccati in Virgine apparet; ergo prudenter credi debet exempta.*

10. *Deus in rebus sacris maximam semper rationem habuit indecentia; ergo multò magis in anima, & vase sua Divinitatis omnium Sacratissimo.*
11. *Voluit Deus Beatam Virginem nobilem sanguine nasci, hoc est, originis intacta; ergo multò magis nasci nobilem animâ.*
12. *Si Beata Virgo à peccato originali preservata non est, ergo Christus nunquam exercuit actum perfectissimæ Redemptionis, quod credi non potest.*
13. *Dignitas Matris DEI magis immunitatem exigebat ab omni peccato, quàm dignitas Angelica.*
14. *Ingratus est filius, qui Matrem suam non colit, & prædicat quantum licet & fas est; at licet & fas est, Beatissima Virginis Conceptionem Immaculatam colere, & prædicare.*
15. *Pro Immaculato Conceptu militant rationes & motiva credibilitatis, quæ Augustino Catholicam Fidem persuaferant.*
16. *Beata Virgo licet omnium humillima, nunquam se vocat peccatricem; non ergo peccatrix fuit.*
17. *Ex Privilegio Matris DEI (quæ est dignitas quodammodo infinita) ut omnes reliquæ Virginis prerogativæ; ita etiam illa immaculati conceptus efficacissimè demonstratur:*
18. *Et deniq; ex titulo gratitudinis evidenter infertur.*

I.

Ratio 1. S. Thomas 2. 2. q. 70. a. 2. ad 2. docet: *In dubio Judicem faciliorem esse debere ad absolvendum, quàm condemnandum.* Et in c. 8. Joannis lect. 1. ad sententiam tres

con-

conditiones requirit: *In sententia*, inquit, *debent servari tria: Benignitas, Discretio & Certitudo.* Idque legibus quoque humanis ratum est; neminem videlicet, præsertim in causis criminalibus, damnandum esse, nisi *ex probationibus luce meridianâ clarioribus planè convictum.* Ita habetur *l. 5. ff. de penis; & l. Item mala ff. ad leg. Aquil. Et c. litteras. De Præsumpt.* docentque omnes Jurisconsulti; Idque præsertim obtinet in Personis magnâ Dignitate conspicuis, v. g. Episcopis, Cardinalibus; in quibus ne illæ quidem probationes sufficiunt, quæ alioquin in Jure pro plenissimis & certissimis habentur, ut docet idem S. Doctor loco citato. Ex qua D. Thomæ, omniumque communi doctrina, ita argumentamur. Nullâ ratione probari potest (ut in solutione objectionum ostendetur) Beatissimam DEI Matrem fuisse Originali peccato foedatam, ergo pronuntianda est innocens, quam nemo probat nocentem. Si crimen adulterij, latrocinij, perjurij hominibus opponas etiam infimæ sortis, nec probes, certò absolventur; cur ergo non absolvitur Mater DEI, postulata quidem gravissimi criminis, sed nec compta, nec convicta? Æquissima petimus: eodem jure, quo criminosos, quo latrones, quo perjuros, etiam DEI Matrem censete; nihil gratiæ; aut privilegij pro ista rogamus; tantum illi, quantum pessimis date: sit innocens, si non convicta; absolvatur, si de culpa non constat: non liquet, non ergo damnetur. *O Mulier quis te condemnavit?* Aliqui: quis te convicit? nemo. O jura, Legesque Romanæ! Filij damnant, quibus ne accusare quidem licet; & damnant incerto crimine, nec unquam probato; imò morti addiunt, quam tam multi, tam magni, imò tota Ecclesia in omnibus scholis, in omnibus urbibus, in omnibus templis innocentem esse pronuntiant, quodque omnibus sceleratis permittitur, soli Mariæ non proderit, ut videlicet: *Accusatore non probante, Reus absolvatur.*

Nec dicant: *Se Virginis delictum ex scripturis, & Patribus probasse;* Nam Ecclesia & in Concilio Tridentino, & in Pontificijs Diplomatum, & ex omnibus suggestibus millies pronuntiavit: *probatum non esse, & de crimine non constare.* Nemo dixerit constare de Petri homicidio, si decem testes id asserant, centum negent: at ita in nostro casu res se habet; Decem sunt, qui Virginem

nostram peccati accusant, centum qui absolvunt. Cur ergo malis contra Matrem cum paucis, quàm pro Matre cum pluribus sentire? Sit rea, sit nocens, sit filia peccati; at non constat, ergo absolvatur; Vivat, si non convicta.

II. *Ratio 2.* Constans est S. Doctoris, & multis locis repetita sententia, Beatam Virginem tantâ puritate nituisse, quantam Deus puræ Creaturæ conferre potuit. Ita habet in 3. *sentent. d. 3. q. 1. a. 1.* & *Quodlib. 2. ad 3.* Et in 1. *sentent. d. 17. q. 2. a. 4.* Et 3. *p. q. 27. a. 2. ad 2.* & *Opusc. 61. gradu 10.* Et in 3. *sentent. d. 3. a. 1.* concedit hanc propositionem: *Credendum est, Beatissima Virgini collatum esse, quidquid conferri potuit.* Eadem Augustini sententia fuit. *Serm. de Assumpt. & l. 3. de Lib. arbitr. & epist. 3. ad Volusianum.* cujus verba infra recitabimus. Ex qua Angelici Doctoris toties inculcata Doctrina ita argumentamur: Si B. Virgo à peccato Originali præservata non est, aut ideo fuit, quia Deus non potuit, aut quia noluit eam præservare? Non primum, quia Deus omnipotens est; potuit ergo. Nec ulla est implicantia, Virginem sine macula nasci; quæ enim sit implicantia nasci innocentem? Imò quod nos cum peccato Originali nascamur, & Adami delicto teneamur, non id necessitatis fuit, sed Divinæ voluntatis; Potuit ergo velle Deus, ut peccatum Adami soli Adamo, non alijs noceret. Si ergo potuit Deus totum genus humanum peccato Adami eximere, multò magis potuit unam; cur enim possit eximere omnes, & non unam? possit servos privilegio donare, & non possit Matrem? Potuit ergo; nec potuit tantùm, sed etiam voluit; cur enim nollet? An quia Sanctissimam Virginem pacto cum Adamo, ejusque posteris inuito incluserat? at poterat non includere; si ergo hoc potuit, cur noluit? An quia redimi debuit? At longè major, meliorque Redemptio est, quæ præservat casurum, quàm quæ sublevat jam lapsum. An ut humilior esset post culpam? At longè major potuit esse humilitas innocentis, quàm reæ; crescit enim humilitas ex dignitate, ut patuit in Christo: suffecitque ad humilitatem potuisse cadere, nisi sustineretur. An quia Justitiæ Divinæ id ratio postulabat? At Justitiæ Divinæ abundè satisfactum erat, omnibus Adami posteris, alienæ tantùm culpæ, non propriæ reis, temporali morte damnatis cœloque exclusis: num hoc justitiæ parum erat,

erat, uno peccante tot posterorum millia, etiam aliàs innocentes, etiam invitos, & paternæ culpæ non tantùm expertes, sed etiam ignaros morte puniri? Nulla ergo postulabat Justitia, ut Matri suæ Deus non parceret; Imò si Matri non parceret, cùm posset; lædi justitia videbatur; hæc enim jubet, quantum licet & fas est, parentes à Filijs honorari; at poterat Filius, & licebat, ut Matrem à decore, & casu servaret; hoc ergo justitiæ fuit.

Quod si leges & jura humana, quæ sunt quædam Imitatio Justitiæ Divinæ, prohibent Matrem à Filio in jus vocari, accusarique; quantò magis prohibent non accusari tantùm, sed etiam damnari, ac morte affici, cùm possit Filius succurrere? at verò nulla mors acerbior, quàm peccati; nec ulla Mater magis merebatur, nec ullus Filius magis poterat hanc Mortem prævenire.

Dein justitiæ quidem sit delinquenti pænam, & etiam mortem inferre, non tamen alienum à Justitia est curare, & cavere, ne delinquas, & à culpa præservare; cur ergo Matrem suam non ita DEUS præservavit? *Deniq;* concedamus, ad Justitiam Divinam spectasse, ut ejus quoque Mater peccato Originali teneretur; at gratiæ & clementiæ erat, ne id fieret, impedire; jam verò quis ita mentem, communemque sensum exuerit, ut & credat, & dicat, voluisse Deum cum Matre Justitiâ potiùs & severitate, quàm Clementiâ experiri? Servis Justitia, Matri gratia debebatur, alioquin hîc quoque tritum illud valuisset: *Summum jus summa injuria.*

Si ergo potuit Deus salvâ integrâque justitiâ Matrem custodire, ne caderet, *querimus*, quid causæ fuerit, ut nollet? Si enim omnium, quæ à Deo facta sunt, rationem aliquam reddere possumus, quia videlicet ab illo omnia sapienter, summâque ratione facta sunt, quærimus, cur hujus tantùm cum Matre severitatis, nulla causa ostendi, nulla ratio possit?

Dices: Voluntatem DEI instar omnium rationum esse, nec aliam rationem quæri à nobis, multò minùs exigi posse; præsertim quia multa alia Privilegia & Beneficia conferre DEUS poterat Matri suæ, quæ nunquam contulit, videlicet: ut esset immortalis, ut gratiâ majori prædita, de quibus æquè quæri ratio possit, sed æquè non inveniri.

Respondetur. Quando de Divina voluntate constat, meritò
T potest,

potest, debetque in illa conquiesci, nec alia ratio à nobis quæri, cum summa omnium rationum sit: *Deum ita voluisse.* Quando verò non constat DEUM voluisse, meritò ab ijs, qui hanc Divinam voluntatem jactant, signa & rationes quæruntur, ob quas dicant Deum voluisse? Cur enim rem ad eò alienam à ratione, crediturque difficilem admittam, si tu nullam causam, nullamque rationem in medium promas, quâ credi debeat? & quid hoc rei est, ut omnium, quæ à DEO facta sunt, rationes produci possint, & hujus tantum, quam tu dicis DEUM voluisse, nulla possit? *Sed diceres,* voluisse DEUM, ut sol in terram aliquando cadat; ut Luna, cum Soli conjungitur, eclipsi laboret; ut lilia amisso candore nigra deinceps nascantur; Ut in Æthiopia nives cadant mediâ æstate; Si, inquam, hæc diceres, istarumque rerum rationem, & causam nullam redderes; possem ego tam mira & insolita, ac fidem superantia pro veris habere? & tamen multò mihi illis omnibus incredibilius est, DEI Matrem in peccato Originali conceptam esse; quantò enim anima B. Virginis Sole, Lunâ, lilioque nobilior, tantò minùs inquinari eam decuit.

Quod verò dicitur: *Potuisse Deum reddere Beatissimam Virginem immortalem, nec tamen fecisse.* Magna utrimque disparitas est; mors enim non est malum simpliciter, quale est peccatum, & malum culpæ: Imò potuit mors esse actio summæ virtutis, fortitudinis, charitatis, meriti que, sicque omnibus spectatis melius fuit B. Virginem mori. Non ita peccatum Originale, quod absolute malum est, objectumque Divinæ Abominationis; & ideo B. Virgini eligendum potius fuit, Virginem non esse, quàm non esse innocentem, ac peccato Originali infectam; quippe quantò anima corpori, tantò Virginitas animæ, Virginitati corporis præstat; & ista sine peccato amitti potest, illa non potest. Ad id, quod adjungitur, potuisse Beatæ Virgini majorem gratiam dari, nec tamen datam esse, non ergo sequi, DEUM Matri dedisse, quidquid dari non repugnat. *Resp.* DEUM tantam Matri gratiam dedisse, quantam cognovit, tantæ dignitati parem esse, hoc est, talem qualem puræ Creaturæ nec aliquando dedit, nec aliquando daturus est; non ergo oportuit majorem gratiam dari, quàm par esset. *Nota,* quantamcumque dedisset, semper quæri

posset, cur majorem non dederit, nec ulla indecentia fuit, tantam nec majorem dedisse.

Ex aduerso, sicut dedecuit Matrem Christi non esse Virginem, & ideo DEUS hoc noluit, quanto magis dedecuit esse peccatricem, quantoque minus hoc DEUS voluerit? Ut ergo Mater sine peccato Originali conciperetur, & potuit DEUS, quia Omnipotens, & voluit, quia Benignus, & debuit, quia Filius. Ergo ut concludam cum S. Augustino *Serm. de Assumpt.* *Ubi Scriptura Divina de Beatissima Virgine nihil commemorat, inquirendum est, quid conveniat rationi, fiatque ipsa ratio Auctoritas, sine qua nec est, nec valet Auctoritas.* Et l. 3. de lib. Arbitrio. *Quidquid tibi verà ratione faciendum occurrit, scias DEUM fecisse, bonorum omnium Conditorum.*

III. *Ratio 3.* S. Thomas quampluribus locis docet, Beatissimam Virginem plus gratiæ à DEO accepisse, sicque plus à DEO dilectam esse, quam fuerint reliquæ Creaturæ omnes: Ita scribit *1. sent. d. 17. q. 2. a. 4.* Et *3. sent. d. 3. q. 1. a. 1.* Et *Quodlib. 3. & 3. p. q. 27. a. 5. in O. & ad 1.* Et alibi sæpè. Cui adstipulatur S. Bernardinus Senensis *Serm. 51. c. 3.* dicens: *Christum magis venisse in carne mortali pro B. Virgine Redimenda, quam pro omnibus hominibus, etiamsi omnes cum illa conferantur, & ideo eam vocat, Primogenitam Redemptoris.* Et Suarez 3. p. Tom. 2. d. 18. *DEUS plus amat solam Virginem, quam reliquos Sanctos omnes.* Ex qua S. Thomæ doctrina ita argumentari licet: DEUS Beatissimam Virginem magis dilexit, quam alias Creaturas omnes, idque non tantum amore gratuito, & arbitrario, verum etiam amore debito & necessario, ex quo enim momento decrevit Filius esse, decrevit quoque omnem ei amorem, reverentiam, & protectionem præstare, quam filius parentibus tenetur: atqui amor ex sua natura avertit, expellitque à re amata omne malum, & indignitatem. Si ergo DEUS plus Matrem amavit, quam cæteras Creaturas, ergo etiam plus eam à peccato (quod est summa miseria & indignitas) custodivit, quam reliquas Creaturas; ergo etiam custodivit, & præservavit à peccato Originali, sicut custodivit tot Angelorum millia.

Quomodo enim plus amasset Matrem, quam Angelos, si cum Matrem æquè à peccato præservare posset, ac Angelos, istos præservasset, & non Matrem? Aut ergo minus Matrem amavit, quam Angelos; aut si magis Matrem, ergo etiam magis curavit, ne cade-

ret, neque subderetur turpissimæ Dæmonis servituti. Potuit quidem DEUS ex Beatissima Virgine nasci, aut non nasci; sed postquam decrevit nasci, eamque habere pro Matre, non potuit non plus amare, eamque non plus à malo custodire, quam reliquas Creaturas omnes.

Dices. Cùm Virgo conciperetur, nondum erat Mater, sicque nondum eam DEUS plus alijs Creaturis diligere tenebatur.

Respondetur: Jam ab æterno electa erat in Matrem, ergo jam ante Conceptionem præ omnibus Creaturis amabatur; Si enim amor ex dono æstimatur, sicut donum, quo gratuito est in Matrem electa, & cumulo omnium Creaturarum prælata, excedebat dona alijs Creaturis collata, ita & amor; Si ergo ante Conceptionem plus omnibus Creaturis dilecta, sequitur, plus omnibus à peccato custoditam, & præservatam esse, ut videlicet cura & custodia amori responderet; Et ideo Privilegia Beatissimæ Virgini concessa, quòd videlicet fomite caruit, quòd nullis motibus concupiscentiæ jactata, nullique peccato veniali obnoxia, jam prius incepere, quam Mater evaderet. Si ergo jam ante Maternitatem plus omnibus Creaturis dilecta, sequitur, plus quoque à DEO protectam, ne peccato foedaretur.

IV. *Ratio 4.* Si quis potestatem haberet sibi Matrem, aut sponsam eligendi; certum est talem electurum, quæ nunquam corrupta esset, nullaque infamiâ laborasset, tantoque magis id faceret, quanto innocentior, nobiliorque is esset, qui eligeret. At DEUS potestatem habebat eligendi Matrem, qualem volebat; quis ergo credat, cùm posset innocentem & intactam habere, maluisse corruptam, & infamem? & corruptam non à juvene aliquo, aut lenone impudico, sed ab omnium Creaturarum turpissimâ, & vilissimâ, Deique inimicissimâ, qualis Diabolus est? an verò DEUS minùs amat honestatem, & innocentiam, quam homines; ut cùm homines sponsam & Matrem innocentem velint, si possint; DEUS qui poterat; nocentem & defloratam prætulit? Ad hanc rationem spectavit D. Thomas, cùm probans B. Virginem nunquam venialiter peccasse, his argumentis utitur, quia videlicet: *Nulla est conventio luci ad tenebras: Quia Gloria filiorum Patres eorum: Quia in malevolam animam non introibit sapientia.* Ita S. Thom. 3. p. q. 27. a. 4.

V. *Ratio 5.* Si in nostra, qui Virginem amamus, Potestate, arbitrioque fuisset, eam à peccato Originali præservare, quis non præservasset? Multò ergo magis eam præservavit, qui eam magis dilexit; Deus videlicet, præsertim cùm nulla ratio fuerit,

quæ

quæ Deum moraretur, ne amoris suo in tantam Virginem indulgeret, non Justitiæ, non pacti, non Redemptionis, ut supra probavimus. Cur ergo non credimus Deum fecisse, quæ nemo nostrum non faceret? Potuit, & decuit, ergo fecit. Quod Argumentum fundatur in illa Regula Augustini, ubi agens de incorruptione Corporis Virginei post mortem: *Nullus dubitat, quin possit Deus Mariam sine corruptione servare, ergo dubitandum non est voluisse.* Ita habet in *Sermon. de Assumpt.* Ergo ex sententia Augustini in exornanda, præservandâque Virgine DEUS tantum voluit, quantum potuit. Sic idem S. Augustinus in *Epist. 3. ad Volusianum*: *In talibus tota ratio facti potentia facientis est.* Et in *cit. Sermon. de Assumpt.* *Quidquid tibi vera ratio dicat, nec melius occurrat, id scias fecisse Deum.*

VI. *Ratio 6.* Dispensavit Deus cum Virgine in alijs legibus, quæ toti generi humano impositæ sunt, quales sunt: *Paries in dolore.* Et illa: *In pulverem revertêris*: Et illa: *Pronum est cor hominis ad malum ab adolescentia sua.* Cur rogo his legibus Virginem exemit? Quia DEI Matrem dedecebant; at multò magis dedecuit peccatum, multò ergo magis hoc eam liberavit; quippe tantum est malum omne peccatum, ut si optio daretur, mallet non esse Virgo, mallet non esse DEI Mater, quàm esse peccatrix. Primum ergo hoc Virginis votum, primæque preces fuerunt, ne in mundum prodiret jam deflorata. Dicebat illa cum primò Mundum ingressa est, quod olim Ester ad suum Assuerum: *Ester. c. 15.* *Si inveni gratiam in oculis tuis O Rex, & si tibi placet, dona mihi animam meam, pro qua rogo.* Et quid tam justa postulanti aliud Deus responderet, quàm quod Assuerus optanti Reginæ: *Noli metuere, non moriêris, non enim pro te, sed pro omnibus lex hæc constituta est.* Ergo, ut dixi, si Deus cum Virgine in legibus dispensavit, quæ minus, certè dispensavit in legibus, quæ magis Matrem dedecebant.

VII. *Ratio 7.* Sancti Patres iisdem rationibus moti sunt ad amovendas à Matre DEI imperfectiones, quæ multò minus Matrem DEI dedecebant, quibus nos movemur ad negandum peccatum Originale, quod multò magis Virginem dedecet; ergo aut illi errarunt, aut nos non erramus, qui eorum exempla, & vestigia

imitamur. Non admittunt illi vel in pedibus pulverem (hoc est in infima hominis parte) quia Cœli Reginam non decet, quantò ergo minus admittemus nos vel in ipsa facie, hoc est, in anima, saniam & carcinomata, hoc est, peccatum, quo nil fœdus coram DEO? Lege S. Augustinum *Serm. de Assumptione*, ubi fatetur, se nullâ quidem Scripturarum, aut Sanctorum auctoritate cogi ad credendum corpus Virginis in pulverem, cinerem, & vermes resolutum non esse; se tamen rationibus vinci, ne id credere possit: *Animus heret, sentire non valeo, dicere pertimesco.* Et cur quæso Augustine dicere pertimescis? *Quia, inquit, excipitur, quam tanta servat gratia, & attollit dignitatis prerogativa: quia pertinet ad dignitatem Domini, suæ Matris servare honorem, qui legem non solvere venerat, sed adimplere; quia nullus dubitat, quin possit Mariam sine corruptione servare, cur ergo dubitandum est noluisse? quia in Maria integritate plus potuisse gratiam, quàm naturam, non est dubitandum.* En tibi rationes Augustini, quæ si militant pro integritate, & incorruptione corporis, multò magis pro integritate, & incorruptione animæ: Quis enim nescit, si optio Virgini daretur, millies eam potiùs cineres, & pulveres corporis electuram, quàm semel peccatum? Ubi *nota*, non benè illos de Doctrina Augustini mereri, qui cùm de innocentia Virginis agitur, nolunt illam Regulam ab Augustino commendatam, inculcatamque admittere, videlicet: *Potest Mariam sine corruptione servare, ergo dubitandum non est, voluisse.*

VIII. *Ratio 8.* Beatam Virginem peccato Originali inquinatam fuisse, aut *nullo modo*, aut *dubiè*, aut *certò* ex Scripturis Sacris probari potest? Si *nullo modo*? ergo cadit totum fundamentum, quo accusatio nititur; & quæ fiducia est, aliquem peccati Originalis damnare, quem DEUS non damnat, cùm tamen reatus peccati Originalis ex sola DEI voluntate procedat? nemo enim peccato Adami teneretur, nisi DEUS teneri vellet; hæc verò DEI voluntas constare nobis non potest, nisi ex Verbo DEI scripto, aut tradito. Si verò de peccato Originali Virginis scriptura *dubiè tantum, obscureq;* loquitur; ergo ex scriptura non constat, nec ream esse, nec innocentem, ergo tam licet dicere innocentem, quàm Ream; at quæ pietas est, cùm Matrem liceat absolvere, aut da-
mpnare,

mnare, malle damnatam, quàm absolutam? Pendet ex arbitrio nostro mortem, an vitam mereatur, & tamen mortuam volumus; qui sic judicat, amicus, & filius est? Si denique *certò* ex scripturis constat, peccati Originalis ream esse, ergo omnes Hæretici sumus; id verò tam absurdum est, ut nec adversarij objiciant, nec opus sit à nobis refutari.

IX. *Ratio 9.* Nemo prudenter de causa aliqua judicare potest, cujus nullum videt effectum, multoquæ minùs, si omninò contrarios, & repugnantes causæ effectus observet. Sic imprudentissimus sit, qui judicet elementum ignis esse naturæ gravis, cum nullos effectus gravitatis in illo deprehendat; nec enim est densus, nec deorsum movetur, nec ponderat; imò contrarios omnino gravitati effectus præ se fert, est enim rarus, & sursum movetur. Eodem modo imprudens, imò ignorantissimus est medicus, qui dicat, imò qui pertinaciter alijs persuadere velit, hominem aliquem expirasse, in quo nulla signa sunt mortis, non pallor, non pulsus cessatio, non oculi fracti, non labia exanguia, non halitus suppressus, non motus sublatus; imò omnia contraria; alacris pulsus, sibi quæ similis, color floridus, vires integræ, lucentes oculi, & agilitas corporis; hunc si quis mortuum diceret, ineptus potiùs, quàm medicus dici mereatur.

Eodem modo de peccato Originali oportet philosophari. Peccati Originalis, teste D. Thomâ 1. 2. q. 85. effectus isti sunt: *Inclinatio ad malum, seu fomes peccati, & Concupiscentia; pugna Naturæ inferioris cum superiori, ignorantia in Intellectu, debilitas seu languor Voluntatis in prosecutione boni, ac deniq; peccatum veniale;* de quo S. Augustinus l. 5. contra Julianum c. 9. & cap. 15. hanc Regulam ponit: *Is qui in adulta etate peccatum nullum fecit, in infantili etate peccatum non contraxit; & ideo Christus peccatum etiam major fecisset, si parvulus habuisset.* Cum ergo in B. Virgine nullus fuerit peccati Originalis effectus, nullumquæ signum, imò signa potiùs contraria, ac peccato Originali repugnantia, videlicet maxima ad bonum propensio, summa pax, & harmonia affectuum, rationi plenè obtemperantium; perfecta rerum omnium naturalium, & supernaturalium notitia; summus ardor voluntatis immenso amore flagrantis; ac denique perpetua puritas ab omni peccato veniali; quâ, inquam, ratione suspicari potes fuisse peccato Originali infectam, in qua nullum peccati signum? Tu dicis mortuam peccato esse, at ego nulla signa mortis in illa reperio, imò omnia vitæ; si

ergo medicus de morte corporis, & Theologus de morte animæ ex signis judicat, certum est, nunquam mortuam esse, in qua nulla signa mortis notata.

Dices: Mors corporis est effectus peccati Originalis.

Resp. Si ita est, ergo & Christus peccavit, quia mortuus est. Mors ergo non propriè & unicè effectus peccati Originalis, sed Naturæ humanæ ex materia prima sublunari, & contrarijs ac pugnantibus elementis compositæ: nec inducit ad peccatum, sed potius moratur, finitque peccatum; & ita principaliter non est effectus peccati, sed naturæ, ac etiam gratiæ, cum sit maximè meritoria, retrahatque à peccato, & ideo in eo etiam fuit, qui nunquam peccavit; Sicut ergo non sequitur, illic esse febrim, ubi est calor, (cum calor ab alijs causis provenire etiam possit, præter febrim) ita non sequitur fuisse peccatum, ubi fuit mors, quia mors non à solo peccato, sed ab alijs etiam causis procedit. Nec Gratia Originalis & sanctificans ex sua natura mortem in primis Parentibus arcebat (alioquin esu arboris vitæ non eguissent) sed ex beneplacito & privilegio DEI, quod à gratia sanctificante separari potest, ut patuit in Christo. Cum ergo ex una parte doceat S. Augustinus. *Lib. de natura & grat. c. 26.* B. Virginem ab omni peccato veniali fuisse immunem; ex altera, eum, qui caret omni peccato actuali, caruisse omni peccato Originali; quis rogo peccatum & mortem in illa anima suspicetur, in qua S. Augustinus, tantus medicus animarum? nec mortem, nec signa mortis invenit?

X. *Ratio 10.* In rebus sacris magna semper à DEO indecentiæ, quamvis alioquin nullam culpam adjunctam haberet, ratio habita est. Sic enim noluit DEUS à Sacerdotibus Veteris Testamenti alias uxores, quàm Virgines duci: noluit à Davide, quamvis Sancto, sed bellatore, humanoq; sanguini fundendo planè assueto, Templum ædificari: noluit à Juda Machabæo Sacrificia in eo Altari offerri, quod Sacrilegis hostijs Gentiles profanassent: noluit corpus suum in aliud sepulchrum condi, quàm novum, intactumque, nec alijs linteis, quàm mundissimis involvi. Quantò ergo magis credendum est, noluisse Deum eam Virginem peccato profanari, quam ad opus omnium planè sacratissimum, & in Matrem elegerat. Tanta cura pro Altari, tanta pro Templo & sepulchro, ne quid indecori, fædiq; haberent, & non multò major pro Matre? aut profanatio aliqua fingi potest pejor peccato?

XI. *Ratio 11.* Nobilitas nihil aliud est, quàm excellentia & claritas originis, quo fit, ut sicut conditio Originis & Nativitatis mutari non potest; nemo enim nasci aliter potest, quàm aliquan-

quando natus est; ita quoque nemo verè nobilis esse possit, qui talis natus non est. Potest pauper opulentus fieri; potest privatus ad publicos Magistratus & honores provehi; sed verè nobilis esse non potest, nisi qui natus. Nam quamvis Principis diplomate nobilitatem aliquis assequatur; semper tamen nota pristinae conditionis, & contemptus manet; unde ignobilitas & obscuritas Originis à Jurisperito vulnere comparatur, quod sanari quidem potest, sed nunquam cicatrice satis obducta. Quæ causa est, ut nihil ferè homines obijci sibi impatientius ferant, quàm ignobilitatem, quippe indelebilis maculae. Et ideo DEUS ipse, quamvis Matrem humilem, privatae conditionis, inopemque elegerit, nobilis tamen, imò Regij sanguinis esse voluit, ne contemptui hominibus esset. Si ergo tantæ curæ Deo fuit, ut quoad carnem nobilem Matrem haberet, quanto magis ut haberet nobilem animam; hoc est, originis intactæ, præcellentis, & gratiâ insignis? non verò originis obscuræ servilis & peccato fœdatae; nec enim pejor, viliorque conditio, quàm peccatoris. Si ergo, ne contemptui hominibus esset; oportuit carne nobilem esse, multo magis oportuit nobilem animam esse, ne contemptui Angelis esset, quibus destinabatur Regina. Aut dicatur mihi, cur esse ignobilem carne DEI Matrem dedecet, & non dedecet esse ignobilem animam, hoc est, in servitute peccati conceptam?

XII. *Ratio 12.* S. Thomas 1. p. q. 47. a. 2. docet: *Optimi agentis esse producere totum effectum suum optimum, saltem per Ordinem ad totum.* Idque confirmat S. Augustinus l. 3. de libero Arbitrio c. 5. Ubi: *Quidquid tibi verâ ratione occurrit, id scias fecisse Deum.* Ex qua Doctrina D. Thomæ ita argumentamur: Connaturale est omni causæ, etiam liberæ, & impedimentorum capaci, ut aliquando nobilissimum, & præstantissimum effectum producat: Sic Musicus quantumvis ex certis rationibus non semper optimè cantet, aliquando tamen id facit. Et pictor licet non semper, aliquando tamen, quàm potest optimè pinget. Ergo Christus Dominus Redemptor Generis humani, aliquando saltem edidit specimen optimæ Redemptionis, quæ est Redemptio *preservativa*, at quem optimam hanc Redemptionem à peccato liberavit, si non Matrem liberavit? Aut ergo istam, aut nullam: quod si nullam, ergo Deo contigit, quod nulli causæ, ut videlicet posset optimum effectum, & tamen nollet, sterili ejus Omnipotentiam ad optimam prolem.

XIII. *Ratio 13.* Docet S. Thomas 3. p. q. 27. a. 5. ex S. Paulo

2. *ad Corinth. 3.* DEUM dare unicuique gratiam proportionatam illi dignitati, ad quam eligitur: at Dignitas Maternitatis DEI est major dignitate omnium Angelorum (alia enim est dignitas servi, alia dignitas Matris) ergo cum Angeli fuerint creati in statu gratiæ, multò magis ita creari decuit animam Matris: Si enim noluit in suo Palatio habere servos, nisi innocentes, quantò magis noluit habere Matrem, nisi innocentem?

Dices: B. Virgo fuit filia Adæ, & consequenter ejus peccato obnoxia, non ita Angeli.

Resp. Fuit filia Adæ, sed simul fuit Mater DEI; si ergo tu dicis, peccare debuisse, quia filia Adæ, ego dico non debuisse, quia Mater DEI; Quantum ergo DEUS Adamo præstat, tantum præstat titulus Matris DEI titulo Filiæ Adami; cessit ergo debitum filiæ Adami Dignitati & Privilegio Matris DEI. Sicut enim si ancilla Regi nubat, cedit origo & conditio ancillæ, privilegijs & dignitati Reginæ; Sic Beatissimâ Virgine ad dignitatem Matris evectâ, de illa loqui oportet non ut de filia Adami, sed ut de Matre DEI; nec tam considerare, quid ei conveniat ut ancillæ, quàm quid conveniat ut Matri Innocentis DEI, omniumque Creaturarum Reginæ.

XIV. *Ratio 14.* Negari non potest, debere à nobis amari, & coli Beatissimam Virginem, & de illa optimè sentiri, quantum licet & fas est, id enim & illam & nos decet, quis enim filius, nisi ingratiſſimus, Matrem suam non colat, amet, deprædicet & veneretur, quantum licet, & fas est? At licet & fas est, Beatissimam Virginem innocentem, Immaculatam, omnisque peccati Originalis expertem credere, fateri, ut talem colere, & ubique prædicare; imò Ecclesia non tantum id permittit, verum etiam maximis Beneficijs spiritualibus, suo exemplo, & solenni festo invitat, cur ergo nos quoque non eam colamus, & ubique terrarum innocentem, peccati que omnis expertem deprædicemus?

Hæc ratio palmaris est, & planè convincit, nullumque tergiversationi locum relinquit: Potestis negare, Matrem amari, colique debere, quantum licet & fas est? potestis negare, licere Immaculatam, & Innocentem credere, & prædicare? Potestis negare longè præstantius esse, illam semper fuisse innocentem, quàm aliquando pec-

peccatricem, & maculâ inquinatam? Credite ergo & dicite de illa, quod præstantius est, quodque credere, & dicere vobis licet, & fas est.

Scribit S. Thomas *1. p. q. 20. a. 4. ad 5. Majorem gratiam ei fieri, qui conservatur in Innocentia, quàm cui remittitur peccatum.* Ego majorem hanc gratiam in Matre mea agnosco & prædico; Vos cum agnoscere & prædicare liceat Ecclesiâ permittente, imò invitante, majorem hanc gratiam rejicitis; qui ergo titulum magis filij merentur, qui minùs, an qui magis, intra honestum tamen, Matri suæ tribuunt? Planè non ignoscendus tantùm, sed etiam commendandus hic error, si quis amico suo bonâ fide, deceptusque plùs tribuat laudis, quàm meretur; quantò magis si Matri, & si ex vero? Dicam ego cum Plinio Senatore. *l. 7. Epist. 28.* (cui nimia amici commendatio vitio vertebatur) mutatâ solùm voce amici: *Agnosco crimen, amplector etiam, quid enim honestius culpâ charitatis? Qui sunt tamen isti, qui Matrem meam meliùs me nôrint? Sed ut nôrint, quid invident mihi felicissimum errorem? Ut enim Mariâ non sit talis, qualis à me predicatur, ego tamen beatus, quòd mihi videtur: mihi nunquam persuadebunt, ut Matrem meam nimium à me diligere putem.* Si ergo & qui asserunt sine maculâ conceptam esse, & qui negant, errare possunt; malim cum ijs errare, qui dicunt innocentem, quàm cum ijs, qui dicunt peccatricem.

XV. *Ratio 15.* S. Augustinus *contra epistolam Fundamenti c. 4.* Rationes enumerans, quibus cogebatur, ut Religionem Catholicam veram esse crederet, alijsque præferret, hæc habet: *Multa sunt, quæ in Ecclesia Catholica justissimè me tenent: consensus populorum & gentium: Auctoritas miraculis inchoata, Sedes Apostolica, cui pascendi oves suas Dominus curam demandavit.* Si hæc convincendo Augustino sufficere, cur non sufficiant convincendo tibi? An verò aliquid istorum Immaculato Conceptui deest? num consensus Populorum? num omnium ferè Doctorem, ac Universitatum auctoritas? num Diplomata Pontificum? num Miracula & multa, & à fide dignissimis recitata, quibus si credere nolis; oportebit planè communem sensum exuere, omnemque historicam auctoritatem è medio tollere; sicut enim vanissimum est, omnia ac passim; ita stultissimum, nihil, & nemini credere. Si ergo hæc, quæ Theologi vocant *motiva Credibilitatis*, talia sunt, ut Augustinus digna crediderit, quibus etiam res difficillimæ, quæque omnem humanam rationem superant, persuadeantur; quantò magis sufficient, rei facillimæ persuadendæ, humanæque naturæ tam consentaneæ, quàm est, Matrem

à Filio præservatam, ne caderet, ne communi fervorum conditioni, ac legi misceretur, ne morti succumberet? Quid amabò faciliùs creditu? & tamen quot argumentis è Cælo provisum, ut credantur? Cur ergo ijs rationibus tibi non facillima persuadeantur, quibus etiam difficillima Augustino persuasa sunt? Aut ergo nimis credulus Augustinus, aut tu nimis inaccessus veritati.

XVI. *Ratio 16.* Constat Beatam Virginem humillimam fuisse; adeò ut hâc potissimùm virtute in DEI Matrem eligi merita sit juxta illud Augustini: *Virginitate placuit, humilitate concepit*, idque alijs quoque Patribus visum, nam S. Bernardus Serm. super signum magnum: *Meritò facta est novissima prima, quæ cum prima esset omnium, sese novissimam faciebat.* Et Richardus à S. Laurentio de *Laudibus Virg.* l. 1. c. 3. *Nimirum humilitas Mariæ Regem Cæli traxit ad terram.* Si humillima, ergo nihil eorum omisit, quibus conditionem suam deprimeret, ostenderetque indignitatem, ut ex adverso tantò magis Divina in eam Bonitas & Clementia eluceret. Id præsertim ex Cantico illius patet; ubi nihil non agit, ut rationes, & argumenta producat Divinæ Misericordiæ extollendæ, describendæque suæ indignitati, quantum videlicet citra mendacium licuit. *Quia, inquit, respexit humilitatem ancilla suæ.* Græcè *ταπεινωσιν*; hoc est, vilitatem, exiguitatem. Tacet virtutes; narrat obscuritatem, ut tantò majus appareat Beneficium & Liberalitas Dantis, quantum magis indignæ collatum: *Respexit, inquit, humilitatem, paupertatem, imperfectionem, exilitatem ancilla suæ.* Amabò te, si peccato originali aliquando tenebatur; cur non potius dicit: quia respexit iniquitatem miseræ peccatricis suæ? Sicut enim nulla paupertas, nulla imperfectio, nulla obscuritas, nullumq; malum peccato peius; ita nihil æquè hominem indignum reddit, Dei-que Misericordiam, ut peccatum extollit: hinc tanta Sanctorum cura, Mosis, Pauli, Augustini, aliorumque, ut delicta sua Mundo ostenderent. Ipse David inter alia peccata etiam originale exponit, ut nihil omittat, quod confusioni suæ servire possit. *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me Mater mea.* Si ergo B. Virgo omnes Mortales humilitate superavit; si vilitatem & indignitatem suam in Cantico operosè descripsit, cur ergo peccatum tacet, quo nihil opportunius profitendæ vilitati? cur se ancillam dicit, non peccatricem? cur humilitatem suam, hoc est,

tenui-

tenuitatem, non iniquitatem memorat? cur tot Sanctorum exempla non imitatur, peccata & delicta sua recitantium? Planè alterutrum concedi oportet, aut non fuisse omnium humillimam, si peccatum tacuit, quo tenebatur: aut omni peccato caruisse, & ideo nihil de peccato locutam, ne veritatem mendacio offenderet. Dixit ergo ancillam, non dixit peccatricem, quia unum, non alterum fuit, utrumque dictura, si utrumque fuisset.

XVII. *Ratio 17.* Potissima tamen ratio, quæque omnes complectitur, est dignitas Matris DEI. De hac ita S. Thomas 1. p. q. 25. a. 6. *Beata Virgo ex hoc, quod est Mater DEI, dignitatem habet aliquo modo infinitam ex Bono infinito, quod est Deus, & cuius est Mater.* Idem docuit S. Eucherius, cuius est celebris illa sententia: *Scire vultis, quanta sit Mater? cogitate, qualis sit Filius.* Et S. Anselmus de *Excellent. Virg. c. 2.* *Hoc solum de Beatissima Virgine predicari, quod sit Mater DEI, excedit omnem altitudinem, quæ post Deum dici, vel cogitari potest.* Et S. Petrus Damianus: *Attende Seraphim, & videbis, quidquid majus est, Virgine minus esse; solumque Opificem opus istud supergredi.* *Observandum* quoque, B. Virginem duplici ratione ad Incarnationem Christi concurrisse, videlicet, ut causam *physicam*, & ut causam *moralem*; ut *physicam*, quia purissimum sanguinem ministravit, ex quo Christi Corpus formaretur, sicut enim non solus artifex est causa aurei poculi, sed etiam is, qui aurum donavit, ex quo poculum conflatum est: Ita etiam illa causa Incarnationis, quæ materiam dedit. Ut causa verò *moralis*; quia noluit Deus ex ea nasci, nisi illâ consentiente, & ideo missus est Archangelus, qui ejus voluntatem, votumque requireret, & obtineret, ut bene dixerit Guerricus in *Cantica*: *Noluit carnem sumere ex ipsa, nisi dante ipsa.* Ex hac verò dignitate Matris deducunt Patres, Ecclesia, Theologi omnia illa privilegia, quæ passim legere est: videlicet, quod *plus dilecta à DEO, quam omnes Sancti universim & collectivè sumpti: quod solo DEO excepto cunctis superior existit: quod tantâ nituit puritate, quâ major sub DEO nequeat intelligi: quod sit immensa gratiarum abyssus: quod quidquid gratiæ vel paucis Mortalium collatum est, non fuerit tantæ Virgini negatum: quod sine peccato nata: quod post partum Virgo: quod in Cælos etiam cum Corpore assumpta: quod mensura privilegiorum Virginis, sit potentia*

Y
DEI:

DEI: (de quo videatur Suarez in 3. p. d. 21. Section. 5.) *Quòd omni peccato veniali caruerit: quodq; Deum sibi Debitorem habeat, quia facta ejus Mater*; ita enim scribit S. Methodius Martyr. *Orat. de Purificatione.* Hæc inquam omnia, cùm expressè in Sacris Literis non habeantur, non aliunde accepta, quàm ex titulo & dignitate Matris. Sicut enim si quis dicat, aliquem esse Regem, quamvis nihil aliud adjungat, hoc ipso satis quoque dixit: esse potentem; esse divitem; esse delitijs, palatijs, militibus instructum; sic Evangelium, cùm Mariam esse *DEI* Matrem dixit, omnia privilegia, beneficia & gratias complexum est, quæ puræ creaturæ concedi possunt. Id aliquâ ratione exemplo Salomonici Templi illustrari potest. Nulla ab Orbe condito pulchrior & opulentior moles, nec deinceps futura est. Idea & exemplar Templi non Vitruvij, non Phidiæ, sed ipsius *DEI* manu adumbratum & pictum: ducenta hominum millia operi adhibita: Septem anni struendo impensi: omnia quæ ad Templum spectabant, pretiosa & eximia: Marmora, jaspides, cedri, purpuræ, electrum, aurum, gemmæ. Parietes, laquearia, aræ, oraculum, simulachra, columnæ, omnia auro vestita. Tota Templi supellex & instrumenta, phialæ, thuribula, lampades ex purgatissimo auro; adeò ut Josephus aureorum vasorum trecenta & triginta millia numeret. Argenteorum millies mille, & decies mille: Instrumentorum verò ex electro tria millia. Expensæ in Templum factæ centum millia auri talenta; argenti verò millies mille. Quæ si ad nostratam monetam reducas, ex calculo Lorini (qui uni talento aureo Sanctuarij 5609. aureos seu duplas hispanicas tribuit) conficiant supra quinquies millies decies & sexagies centena millia, hoc est: quinque millia sexaginta milliones hispanicorum aureorum, totidemq; milliones talentis argenti respondebunt, cùm minima portio auri ad argentum sit decupla. Quæ planè auri massa tanta est, ut fateantur Auctores, potuisse totum Templum ex solido auro fieri. Quòd si *queras*, quo fine tot thesauri, tantaque vis auri, argenti que impensa? Hanc unicam causam Salomon exponit: *Non enim homini, sed DEO habitatio preparatur.* Tanti ei videbatur Domum *DEO* adornari, ut nullum aurum, nullæ opes sufficerent.

Idem de Virgine dicas. Illa non in Templum tantum, sed in Matrem *DEO* parabatur; quæ gratiæ, qui thesauri sufficerent tam eximio, immensoque operi? Planè quidquid in terra, quidquid in Coelo, Dei que scrinijs est, invenies umbram esse tantæ dignitati comparatum. Quidquid ergo privilegiorum *MARIÆ* collatum, id

id omne infra *Matrem* est. Si ergo *queras*; cur sine peccato nata? *quia Mater est.* Cur nulli peccato obnoxia? *quia Mater est.* Cur post partum Virgo, cur in Cœlos assumpta, cur ante omnes creaturas dilecta? *quia Mater est.* Ex hoc ergo Divi Thomæ principio ab omnibus Patribus, ipsaque Ecclesia, admissio ita licet argumentari. Maternitas est dignitas quasi infinita; ad eam ergo debuit Virgo disponi per gratiam non quidem absolutè (id enim impossibile est) sed aliquo modo infinitam, hoc est, quantum & deceat, & non repugnet: at conceptam esse sine peccato, & decet, & non repugnat. Decet; quia sicut nihil magis animam dedecet, quam peccatum, ita nihil magis decet, quam carere peccato: id enim decere dicimus, quod convenit rationi; at quid magis rationi convenit, quam non peccasse? Aut quid decebit, si non decet innocentia? Decuit ergo; sed nec repugnat; quid enim repugnat Omnipotenti? aut quæ implicantia in hac propositione fingi potest: *Beata Virgo nunquam peccavit?* Rursus Sancti Pauli argumentum est: *Qui etiam pro nobis filium suum dedit, quomodo non cum illo omnia nobis donavit?* Cùm ergo Mariæ proprium Filium dederit Deus; quid non deinceps donavit? Donavit thesaurum, & negavit teruntium? Aut falsa est Pauli consequentia, aut verum, quod dicimus.

XVIII. *Ratio 18.* Docet S. Thomas 2. 2. q. 106. a. 6. gratitudinis officium esse, ut reddat *plura in recompensatione*, aut certè paria, qui ergo voluit esse filius, voluit quoque non esse ingratus; non quòd DEO obligationem imponamus; sed quia non potest DEUS velle repugnantia, rectæque rationi adversa, quale esset, promittere, & promissis non stare; futura prædicere, & non implere; Filium esse, & parentibus ingratum. Qui ergo voluit esse filius, voluit quoque Matri non esse ingratus: Cùm ergo vitam à Matre acceperit infiniti pretij, debuit quoque gratiam infinitam rependere, hoc est, quanta non repugnat, & decet. At Matrem esse immaculatè & in gratia conceptam, & non repugnat, & decet, ut suprà ostendimus; ergo id quoque Matri suæ dedit.